

Regime kenmerken en het risico van democratisering

Brent Spillner

26 mei 2007

1 Democratisering, nationalisme, en geweld

Democratieën mogen niet tegen elkaar vechten, maar dat wil niet zeggen dat democratisering een recept is voor vrede. Recent werk van een aantal voraanstaande auteurs laat zien dat het democratiseringsproces juist geweld kan ontlokken.¹ Dit suggereert dat er een ‘vrede’ argument bestaat tegen democratisering in bepaalde landen, dat overwogen moet worden naast de traditionele ‘recht’ argumenten vóór democratischer bestuur. De filosofische en internationaal juridische aspecten van die ‘recht’ argumenten zijn ingewikkeld en voortdurend betwist, en ik laat die graag over aan de groten der wetenschap. Het vrede argument, in tegenstelling, moet kwantificeerbaar zijn als het inderdaad bestaat. Hoe groot is dat risico van geweld tijdens democratisering, en is het op enige manier te beheersen?

Edward Mansfield en Jack Snyder zeggen een antwoord te hebben op beide vragen. Hun langdurig onderzoek naar de statistische verhouding tussen democratisering en internationale oorlog in de negentiende en twintigste eeuwen onthult een significant verhoogd risico van oorlog tijdens of kort na periodes van ongeslaagde of onvoltooide democratisering.² Volgens hun the-

¹Michael Mann. *The Dark Side of Democracy: Explaining Ethnic Cleansing*. Cambridge University Press, 2004; Jack Snyder. *From Voting to Violence: Democratization and Nationalist Conflict*. Norton, 2000.

²Edward Mansfield en Jack Snyder. “Democratization and the Danger of War”. In:

orie vinden bedreigde of ambitieuze elites in zo'n land dat extreem nationalisme goed verkoopt; harde taal en duidelijke vijanden zijn de makkelijkste manier om verkiezingen te winnen (of uit te stellen.)³ Soms loopt dit proces per ongeluk of met opzet uit de hand en raakt het land betrokken bij oorlog tegen andere staten.

Eén manier om dit risico te ontlopen is gewoon verzekeren dat de poging tot democratisering slaagt; dit is helaas makkelijker gezegd dan gedaan. Gelukkig is er een tweede manier; Mansfield en Snyder stellen ook vast dat het numerieke risico van geweld tijdens democratisering afhankelijk is van de mate waarin macht wordt gevestigd in sterke instituties. Hoe sterker deze instituties, hoe lager het risico van oorlog; bij voldoende institutionele ontwikkeling kan zelfs een onvoltooide democratisering het risico van internationale oorlog verminderen.⁴ De auteurs gebruiken deze conclusie als steun voor de stelling dat democratisering eerder een *flowchart* dan een checklist moet volgen; eerst sterke instituties opbouwen, daarna het electorale casino binnenlopen.⁵

Zoiets miraculeus als deze 'institutionele sterkte' horen we beter te begrijpen. Mansfield en Snyder operationaliseren dit begrip als de machtsconcentratie score van het *Polity II* project (toegepast op de nieuwere *Polity III* data.)⁶ Analyse van de formule voor deze score laat echter zien dat hij grotendeels is gebaseerd op ondemocratische kenmerken, zoals strenge voorwaarden voor politieke participatie en de afwezigheid van beperkingen op de uitvoerende macht.⁷ De onafhankelijkheid van deze score met de verschillende maatstaven voor regimetype is twijfelachtig. Inderdaad, vijf van de tien

International Security 20.1 (1995). 5–38; Edward Mansfield en Jack Snyder. "Democratic Transitions, Institutional Strength, and War". In: *International Organization* 56 (2002). 297–337; Edward Mansfield en Jack Snyder. "Democratization and War". In: *Foreign Affairs* 74.3 (2005). 79–97; Edward Mansfield en Jack Snyder. *Electing to Fight: Why Emerging Democracies Go to War*. MIT Press, 2005.

³Ibid., pp. 58–64.

⁴Ibid., p. 110.

⁵Ibid., p. 16–18.

⁶Ibid., p. 88.

⁷Ted Gurr. *Polity II: Political Structures and Regime Change, 1800–1986*. ICPSR datafile 9263, 1st edition. Center for Comparative Politics, University of Michigan. 1990, p. 40.

criteria waar concentratiepunten voor worden gegeven tellen ook bij de ‘autocratie’ score van de *Polity II* database; slechts één telt bij de ‘democratie’ score.⁸ Het is dus twijfelachtig of we alle componenten van deze index willen en/of nodig hebben in een democratiserende maatschappij.

2 Twijfels over het federalisme

De vier onafhankelijke punten van de machtsconcentratie score worden verdiend door het goed reglementeren van politieke participatie en *executive recruitment*, het monocratisme (onverdeelde uitvoerende macht), en het hebben van een unitair (in plaats van federaal) staatsbestel (twee punten, zelfs.) ‘Goed reglementeren van politieke participatie’ klinkt onschuldig, maar ook nogal vaag— een redelijk doel om erna te streven, maar niet iets dat direct vertaald kan worden in regeringsbeleid of grondwettelijke beginsels. De andere twee zijn iets interessanter voor empirisch onderzoek; de bewering van Mansfield en Snyder dat deze machtsconcentratie schaal het risico van geweld tijdens democratisering vermindert is gelijk aan de stelling dat monocratische en/of unitaire staten gemiddeld minder internationale oorlog zullen voeren dan vergelijkbare staten met een duaal of federaal structuur.

Dit is opmerkelijk, want een aantal van de oudste, grootste, en stabielste democratieën ter wereld zijn beroemd om hun duaal en federaal structuur. In Australië, de Verenigde Staten, en (in het bijzonder) Canada en Switzerland, een federaal staatsbestel lijkt het vreedzame delen van macht tussen groepen met uiteenlopende identiteiten te bevorderen. Indië is relatief jonger als zelfstandige democratie, maar ook daar heeft het federale staatsstructuur succes geboekt bij de (meestal) vreedzame resolutie of vermijding van conflict tussen een groot aantal etnische groepen. Waarom zou het dan niet werken in andere ontwikkelingslanden?

Toch zijn er ook tal van voorbeelden van gefaalde federaties. Een federaal structuur kan staatsmiddelen in handen plaatsen van leiders met relatief beperkte aanhang onder de hele bevolking, wat vermoedelijk een factor was in

⁸Gurr, *Polity II: Political Structures and Regime Change, 1800–1986*, pp. 37, 39.

het geweld dat gepaard ging met de ondergang van Joegoslavië. Het kan ook kleinere groepen aanmoedigen ook een plaats aan tafel, of als federale eenheid of als aparte staat, op te eisen, wat misschien nu in delen van de voormalige Sovjet Unie afspeelt. Inderdaad, een federale staatsbestel kan verantwoordelijk worden gesteld voor bijna alle geweld dat gepaard ging met de teloorgang van de Sovjet Unie en de voormalige Oostblok, zeker in tegenstelling tot de ervaring in unitaire staten.^{9,10}

In het algemeen schetsen onderzoekers die óf data van voor het einde van de Koude Oorlog gebruiken¹¹ óf de hele wereld in beschouwing nemen^{12,13,14} meestal een positiever beeld van het federalisme dan degene die zich op de postcommunistische landen richten.¹⁵ Volgens sommigen biedt het federalisme juist het beste kans om geweld te ontlopen tijdens periodes van verandering in landen met onderdrukte minderheden.^{16,17,18} Er blijken twee soorten landen te bestaan: die waarin het federalisme een bijdrage kan leveren aan de democratische stabiliteit, en die waarin een federaal stelsel die stabiliteit juist uitsluit.

Vooraf de discrepantie tussen de postcommunistische en andere landen trekt aandacht: er is een duidelijk statistiek verschil, maar men weet niet

⁹Svante Cornell. "Autonomy as a Source of Conflict". In: *World Politics* 54 (2002). 246–276, p. 248.

¹⁰Snyder, *From Voting to Violence: Democratization and Nationalist Conflict*, pp. 252, 327.

¹¹Cornell, "Autonomy as a Source of Conflict", p. 247.

¹²Ted Gurr. "Peoples Against States: Ethnopolitical Conflict and the Changing World System". In: *International Studies Quarterly* 38 (1994). 347–377, p. 366.

¹³Barbara Harff en Ted Gurr. *Ethnic Conflict in World Politics*. Westview Press, 2004, pp. 182–188.

¹⁴Alfred Stepan. "Federalism and Democracy: Beyond the U.S. Model". In: *Journal of Democracy* 10.4 (1999). 19–34, p. 20.

¹⁵Nancy Bermeo. *Position Paper for the Working Group on Federalism, Conflict Prevention, and Settlement*. 2005. URL: <http://www.federalism2005.be/home/attachment/i/729>, p. 3.

¹⁶Gurr, "Peoples Against States: Ethnopolitical Conflict and the Changing World System", p. 366.

¹⁷Harff en Gurr, *Ethnic Conflict in World Politics*, pp. 182–188.

¹⁸Stepan, "Federalism and Democracy: Beyond the U.S. Model", p. 20.

of dat door inkomensverschillen,¹⁹ onderontwikkelde rechtsstaten,²⁰ een geschiedenis van etnisch conflict,²¹ dominantie door één etnische groep,²² of een ‘consocionele traditie’²³ Zijn er consistente voorwaarden voor ‘succesvol’ federalisme?

Er zijn talrijke hypothesen hierover in de literatuur, maar drie zijn bijzonder geschikt voor empirisch toetsen aan de hand van grootschalig vergelijkend onderzoek:

- Het ‘authentieke’ federalisme werkt beter dan het ondemocratische ‘pseudofederalisme’ van de voormalige communistische landen, waar de macht toch in handen bleef van het centrale partijbestuur²⁴
- Het federalisme is slechts geprobeerd in de *hard cases* waarin onderliggende etnisch conflict al de kans op oorlog verhoogt²⁵
- Het federalisme werkt slechts als onderdeel van een sterke rechtstaat, maar dit eist economische middelen die ontbreken in de armste landen²⁶
- Het federalisme werkt best wanneer geen enkele groep een dominant voordeel heeft over de anderen²⁷; deze zijn de situaties waarin geweld (in alle staten) meest waarschijnlijk is²⁸

¹⁹Bermeo, *Position Paper for the Working Group on Federalism, Conflict Prevention, and Settlement*, pp. 7-8.

²⁰Ibid., p. 10.

²¹Ronald Watts. *Comparing Federal Systems in the 1990s*. Queen’s University Institute of Intergovernmental Relations, 1996, pp. 101–102.

²²Henry Hale. “Divided We Stand: Institutional Sources of Ethnofederal State Survival and Collapse”. In: *World Politics* 56.2 (2004). 165–193.

²³Arild Schou en Marit Haug. Decentralisation in Conflict and Post-Conflict Situations. Working Paper 2005:139. 2005, p. 23.

²⁴John McGarry en Brendan O’Leary. “Federation as a Method of Ethnic Conflict Regulation”. In: *From Power-Sharing to Democracy*. Red. door Sid Noel. McGill–Queen’s Press, 2005. 263–296.

²⁵Harihar Bhattacharyya. Federalism and Regionalism in India. Working Paper No. 27. Heidelberg Papers in South Asian and Comparative Politics. 2005, p. 3.

²⁶Bermeo, *Position Paper for the Working Group on Federalism, Conflict Prevention, and Settlement*, pp. 7–8, 10.

²⁷Ibid., pp. 6, 11.

²⁸Joseph Siegle en Patrick O’Mahony. Assessing the merits of decentralization as a conflict mitigation strategy. Supporting study to the Decentralization and Democratic Local Governance Programming Handbook. 2006, p. 6.

De eerste twee worden behandeld in dit paper; resultaten betreffend de laatste twee worden nog gepubliceerd.

3 Operationalisering van begrippen

3.1 Geweld

Zoals het meeste onderzoekers op dit gebied, gebruikt ik de *Correlates of War* database²⁹ als bron van alle basisgegevens over oorlogen. De laatste versie (3.0) van dit bestand bevat informatie over 400 oorlogen tussen 1816 en 1997. Een partij wordt opgenomen als ‘betrokken’ bij een oorlog slechts in de jaren waarin minstens duizend strijders van die partij sneuvelen. Zeer kleine oorlogen of situaties waarin een land formeel betrokken is maar geen felle strijden levert tellen dus níet mee. Ik kijk verder slechts naar het jaar waarin een land voor eerst betrokken wordt bij een bepaalde oorlog; regimetransitie tijdens een oorlog kan onmogelijk als verklaring dienen voor het ontstaan van die oorlog. De afhankelijke variabele in het onderzoek is dus een dichotome indicator van het wel of niet ontstaan van een nieuwe oorlog; er wordt geen rekening gehouden met de eventuele grootte of ernst van die oorlog zolang hij aan de *Correlates of War* criteria voldoet.

Correlates of War onderscheidt drie typen van oorlog: intrastatelijke oorlogen tussen de nationale strijdkrachten van minstens twee erkende staten, extrastatelijke oorlogen tussen de nationale strijdkrachten van een staat en een of meer die nog geen erkende staten vertegenwoordigen (zoals onafhankelijkheidsstrijden of de acties van Israël tegen Hizbollah in de zomer van 2006³⁰, en intrastatelijke oorlogen tussen een aantal groepen die geen erkende staten vertegenwoordigen (zoals een burgeroorlog of een grensoverstekend conflict tussen gewapende milities.) Omdat deze soorten oorlog mogelijk

²⁹Meredith Sarkees. “The Correlates of War Data on War: An Update to 1997”. In: *Conflict Management and Peace Science* 18.1 (2000). 123–144. Version 3.01. URL: <http://correlatesofwar.org>.

³⁰Die oorlog voldoet eigenlijk niet aan de eis dat op alle kanten minstens duizend soldaten moeten sneuvelen, maar is wel een goed voorbeeld van de mogelijke actie van een staat tegen niet-statelijke actoren.

door verschillende politieke processen tot stand zijn gekomen, hanteer ik deze onderscheid bij alle analyses.

Mansfield en Snyder combineerden de *Correlates of War* data van interstatelijke en extrastatelijke oorlog tot een nieuwe ‘internationale’ categorie en hebben intrastatelijke oorlog genegeerd. Dit is te betreuren, want intrastatelijke oorlog vertegenwoordigt een grote en groeiende fractie van alle militair geweld.³¹ Mansfield en Snyders theoretische verklaring voor oorlog tijdens periodes van democratisering gaat slechts over nationalisme met andere staten als vijand, maar een binnenlandse ‘vijand’ van andere identiteit zou hier net zo makkelijk kunnen dienen. Eerder vergelijkend onderzoek naar regime-transitie en intrastatelijk oorlog heeft wel zo’n verband onthuld, alhoewel in wat mindere mate en met mindere consistentie tussen regio’s dan de *Electing to Fight* resultaten voor internationale oorlog.^{32,33}

3.2 Democratisering

Basisinformatie over het politiek stelsel in elk land komt van de *Polity III* database.³⁴ Analyse eenheden (land-jaar combinaties) worden geclassificeerd als autocratisch, anocratisch, of democratisch regimes aan de hand van vier verschillende maatstaven: een compositie regime score (*reg_score*) gebaseerd op de ‘democratie’ en ‘autocratie’ scores voor het land in het *Polity* bestand, de maatstaf voor concurrentie in electorale participatie (*parcomp*), de maatstaf voor de openheid van het rekruteren voor de uitvoerende taak van het regime (*xropen*), en de maatstaf voor de beperkingen op de macht van de *chief executive* (*xconst.*) De regels van deze classificatie zijn dezelfde als in

³¹Sarkees, “The Correlates of War Data on War: An Update to 1997”.

³²Håvard Hegre c. s. “Toward a Democratic Civil Peace? Democracy, Political Change, and Civil War, 1816–1992”. In: *American Political Science Review* 91.1 (2001). 33–48, p. 42.

³³Ted Gurr. *Peoples versus States: Minorities at Risk in the New Century*. United States Institute of Peace Press, 2000, Tabellen 5.2 en 5.3, pp. 158–161.

³⁴Keith Jagers en Ted Gurr. *Polity III: Regime Type and Political Authority, 1800–1994*. ICSPR datafile 6695. Center for Comparative Politics, University of Michigan. 1996.

Electing to Fight.³⁵

Voor elke maatstaf wordt een regimetransitie geconstateerd wanneer het land in jaar J - 1 in een andere categorie (autocratie, anocratie, of democratie) dan in jaar J - 6. Wanneer een land zich in jaar J - 1 een democratie mocht noemen maar in jaar J - 6 niet, heet die transitie een voltooide democratisering. Als het land zich in jaar J - 1 slechts anocratie was, maar in jaar J - 6 nog een autocratie, heet die transitie onvoltooide democratisering. Op een dergelijke manier, een sprong van democratie of anocratie naar autocratie heet voltooide democratisering, en een sprong van democratie naar anocratie heet onvoltooide democratisering. Dit systeem is in ook zijn geheel overgenomen uit *Electing to Fight*.

Om het aantal figuren in dit paper beheersbaar te houden, wordt er uitsluitend met de gecombineerde maatstaf voor regimetransitie gewerkt.³⁶ Deze geeft een goed beeld weer van de resultaten die men zou vinden met de verschillende componenten maatstaven. Landen waarin minstens één component maatstaf een onvoltooide democratisering bespeurt worden als ‘onvoltooid democratiserend’ beschouwd, zelfs als andere maatstaven een voltooide democratisering constateren in hetzelfde jaar. Landen waarin minstens een indicatie van onvoltooide autocratisering bestaat worden op dezelfde manier tot de ‘onvoltooid autocratiserende’ landen berekend. De enige uitzonderingen zijn de landen waarin zowel democratisering als autocratisering wordt geconstateerd; deze landen zijn als ‘inconsistent’ bestempeld. Het aantal inconsistente landen valt nogal mee, slechts 60 (0,5%) van de 11.895 onderzochte analyseëenheden.

3.3 Federalisme en pseudofederalisme

De ‘centralisatie’ variabele in het *Polity III* bestand onderscheidt staten met unitaire, federale, en ‘gemengde’ staatsbestellen. Sommige landen in de ‘gemengde’ categorie, zoals Argentinië en Australië, worden door andere auteurs

³⁵Mansfield en Snyder, *Electing to Fight: Why Emerging Democracies Go to War*, pp. 72–77.

³⁶Ibid., pp. 119–120.

tot de groep ‘federale staten’ gerekend,³⁷ maar de meeste niet. De term ‘federale staten’ wordt in deze scriptie gebruikt om slechts die analyse eenheden met de waarde ‘federaal’ op de *Polity III* centralisatie score (*cent*) aan te duiden, en de term ‘niet-unitaire staten’ wanneer alle eenheden met de waarde ‘federaal’ of de waarde ‘gemengd’ wordt bedoeld.

Pseudofederale staten worden meestal beschreven als Communistische landen (plus Nigerië) met een nominaal federaal beslissingsproces maar in feite een sterk centraal partijbestuur. De samenstellers van de *Polity III* database zijn helaas van uiteenlopende meningen over in hoeverre deze staten als ‘federaal’ kan worden geclassificeerd. Twee van de typische vier voorbeelden (Tsjechoslowakië en Joegoslavië) zitten in de federale categorie, maar Nigerië werd geclassificeerd als een gemengd stelsel en de Sovjet Unie/Rusland zelfs als een unitaire staat.

De notie van één-partij bestuur kan verder gegeneraliseerd worden tot alle landen met geen of bijna geen electorale concurrentie, met andere woorden de laagste mogelijke score (1) op de *parcomp* variabele. Als eerste poging tot operationalisering van het pseudofederalisme begrip wordt daarom een nieuwe dichotome variabele *pseudofederaal*₁ geschept, met waarde 1 wanneer *parcomp* de waarde 1 aanneemt en *cent* de waarde ‘federaal.’ Deze definitie vangt, naast Tsjechoslowakië en Joegoslavië, ook Brazilië in de jaren 1965–1973, Pakistan in de jaren 1958–1961, Sierra Leone in het jaar 1967, Turkije (het Ottomaanse Keizerrijk) tussen de jaren 1808 en 1907, en de Verenigde Arabische Emiraten sinds 1971. Geen van deze landen behalve Joegoslavië en het Ottomaanse Keizerrijk zijn in die periodes betrokken bij oorlog geworden.

Een alternatieve dichotome variabele *pseudofederaal*₂ wordt ook geschept om de typische visie van pseudofederale staten te vertegenwoordigen; deze neemt de waarde 1 aan slechts in Rusland van 1917–1991, in Joegoslavië van 1953–1992, in Tsjechoslowakije van 1948–1991, en in Nigerië van 1966 tot en met 1988 (de jaren waar volgens *Polity III* slechts minieme sprake van electorale concurrentie is geweest.)

³⁷McGarry en O’Leary, “Federation as a Method of Ethnic Conflict Regulation”, p. 2.

3.4 Machtsconcentratie

Twee van de tien mogelijke punten op de *Polity II* concentratie schaal worden gehaald door landen met een unitair (in plaats van federaal of gemengd) staatsbestel. Voor we federale en niet-federale landen mogen vergelijken moeten we dit ongedaan maken; daarom wordt ook een aangepaste vorm van de oorspronkelijke concentratie score $conc_{etf}$ gebruikt onder de naam $conc_{adj}$. Deze score is gelijk aan de oorspronkelijke concentratie score behalve dat de eventuele contributie van een unitaire staat is afgetrokken. Deze aangepaste score loopt dus op een negen-punt schaal van 0 tot 8, in plaats van een elf-punt schaal van 0 tot 10.

Deze vermindering van de schaal kan een significant effect op de numerieke analyseresultaten hebben. Indien de componenten van de schaal inderdaad onafhankelijke maatstaven van één ‘machtsconcentratie’ begrip zijn, zou de aangepaste score ongeveer hetzelfde verband met andere variabelen moeten vertonen als de oude score. Wanneer dit verband wordt vertegenwoordigd door ongestandaardiseerde regressiecoëfficiënten moeten die eigenlijk omstreeks 22% ($\frac{11}{9} = 1,22$) groeien, omdat een negen-punt sprong over de hele schaal ongeveer hetzelfde effect moet hebben als de oude elf-punt sprong. Een ander verschil tussen de coëfficiënten die bij de oude en aangepaste concentratie scores horen zou aangeven dat de onderlinge componenten van die scores eigenlijk uiteenlopende effecten hebben.

3.5 Etnische diversiteit

Het *Minorities at Risk* project³⁸ bevat gedetailleerde data over onderdrukte en bedreigde minderheden in bijna elk land sinds 1945. Deze data worden echter per groep in plaats van per land bijgehouden. Om een algemene index van het niveau van etnisch conflict in een land te creëren worden het aantal geïdentificeerde onderdrukte minderheden en diens aparte *intergroep conflict* scores gecombineerd als

³⁸*Minorities at Risk Project*. Center for International Development, Conflict Management. College Park, Maryland. URL: <http://www.cidcm.umd.edu/inscr/mar>.

$$conflict = \frac{\sum_{i=1}^n groepconflict_i}{\sqrt{n}} \quad (1)$$

Verdeling door de wortel van het aantal groepen zorgt ervoor dat twee groepen met elk een conflictsniveau van X minder bijdragen aan de algemene index dan één groep met conflictsniveau $2 \cdot X$. Zonder die wortel zou de index score steeds hoog uitvallen voor grote landen (die gemiddeld meer etnische groepen bevatten) zonder dat de gemiddelde burger daar dagelijks meer conflict ervaart. Deze interne conflictsscore varieert tussen 0 en 4,36, met een gemiddelde waarde van 0,65 over de hele dataset.

De conflictsscore tijdens het analysejaar is van twijfelachtig voorspellend nut; het ontstaan van een oorlog (zeker intrastatelijke oorlog) kan immers gespiegeld worden door een hogere conflictsscore in dat jaar. Daarom wordt voor elk jaar ook een gemiddelde conflictsscore $conflict_{10}$ uitgerekend over de voorgaande 10 jaar. De $conflict_{10}$ score voor jaar J , bijvoorbeeld, is het gemiddelde van de $conflict$ scores in jaren $J - 11$ tot en met $J - 1$. Deze gemiddelde score geeft een overzicht van de recente geschiedenis van etnisch conflict in elk land, maar is niet bijzonder gevoelig voor toevallige gebeurtenissen in het analysejaar. Door de interpolatie van conflictgegevens voor over meerjarige periodes (meestal vijf jaar) in het *Minorities at Risk* bestand kan het ontstaan van een burgeroorlog in het analysejaar wel degelijk deze score beïnvloeden, maar door de gemiddelde waarde over een periode van tien jaar te berekenen wordt deze mogelijke vertekening beperkt gehouden—minstens driekwart van de input voor een tien-jaar gemiddelde (de eerste vijf jaar, plus de helft van de interpolatiedata over het laatste vijf jaar) stamt van vóór het analysejaar. Veranderingen in de afhankelijke variabele (het ontstaan van oorlog) vertekenen het tien-jaar gemiddelde dus hoogstens 25% zoveel als de score van het analysejaar zelf, niet genoeg om alle voorspellende waarde van de gemiddelde score weg te nemen.

3.6 Kenmerken van het internationale systeem

Electing to Fight maakt gebruik van een dummyvariabele ($majpwr$) voor het grootmacht-zijn van een land in een bepaald jaar, evenals van een maatstaf

(*concap*, van *concentration of capabilities*) voor de mondiale verdeling van militaire en industriële macht in elk jaar.³⁹ De *majpur* variabele is afkomstig van het *Correlates of War* bestand, en de *concap* scores werden uitgerekend door de EUGene software *eugene* voor alle analyseëenheden in het *Polity III* databestand.

4 Preliminair onderzoek naar de frequentie van oorlog tijdens regimetransitie

4.1 Voorspellingsmodellen voor de kans op oorlog

De kans van oorlog in een bepaalde analyse eenheid wordt gemodelleerd als het product van een aantal onderling onafhankelijke risicofactoren. Het netto risico in de aanwezigheid van een risicofactor van 2,00 (oftewel +100%) en een van 3,00 (oftewel +200%) is dus $2,00 \times 3,00 = 6,00$ (+500%.) Analyse eenheden waarin beide factoren voorkomen zouden dus gemiddeld vijf keer zoveel oorlogen vechten als eenheden waarin beide ontbreken, indien de andere causale variabelen ongeveer dezelfde waarden aannemen.

De kans op oorlog in een bepaalde situatie wordt wordt geschat met de frequentieverdeling van de dichotome *outbreak* variabelen in het *Correlates of War* bestand. Het logaritme van deze frequentie wordt gebruikt als de afhankelijke variabele in een (*logit*) regressie over de onafhankelijke variabelen; de resulterende regressiecoëfficiënten zijn elk het logaritme van het gemiddelde ‘risicofactor’ dat bij die onafhankelijke variabele hoort. Een geschatte β_1 -waarde van +0,693, bijvoorbeeld, houdt in dat analyse eenheden met de waarde 1 (‘aanwezig’) voor variabele x_1 gemiddeld $e^{0,693} = 2,00$ keer zo vaak bij dat soort oorlog worden betrokken als landen met de waarde 0 (‘afwezig’) voor die variabele. Positieve regressiecoëfficiënten betekenen een verhoogd risico van oorlog wanneer dat factor aanwezig is; negatieve coëfficiënten betekenen een verlaagd risico ten opzichte van eenheden waarin dat factor ontbreekt.

³⁹Mansfield en Snyder, *Electing to Fight: Why Emerging Democracies Go to War*, pp. 99–100.

4.1.1 M_0 (de frequentie van oorlog wordt bepaald door de mondiale machtsbalans)

Als eerste benadering van de kans op oorlog wordt er slechts gekeken naar internationale omstandigheden. Dit model is theoretisch weinig interessant, maar biedt wel inzicht naar de ‘toegevoegde waarde’ van onze aandacht voor regimetransitie en machtsconcentratie. De twee gekozen waren ook in *Electing to Fight* opgenomen en daar (over de set van alle internationale oorlog) steeds van statistisch significante voorspellende waarde bewezen.⁴⁰

De bijbehorende regressie vergelijking staat in formule 2:

$$P_{oorlog} = \alpha_0 \cdot \alpha_1^{majpwr} \cdot \alpha_2^{concap} \cdot \xi \quad (2)$$

Of, in zijn wat handiger logaritmische vorm (elke β -waarde is de natuurlijke logaritme van zijn tegenhangende α -waarde):

$$\log P_{oorlog} = \beta_0 + \beta_1^{majpwr} + \beta_2^{concap} + \epsilon \quad (3)$$

4.1.2 M_1 (regimetransities beïnvloeden de kans op oorlog)

De eerste verfijning van het model is de algemene stelling dat regimetransities een aantal oorlogen verklaren die niet op basis van *majpwr* en *concap* alleen zou worden voorspeld. *Electing to Fight* beweert dat deze effecten niet los te begrijpen zijn van de machtsconcentratie in het land, maar we kunnen die interactieëffecten voorlopig weggelaten om het algemeen verband tussen regimetransitie en oorlog te evalueren.

$$\begin{aligned} \log P_{oorlog} &= \beta_0 + \beta_1^{cdem} + \beta_2^{pdem} + \beta_3^{caut} + \beta_4^{paut} \\ &+ \beta_5^{majpwr} + \beta_6^{concap} + \epsilon \end{aligned} \quad (4)$$

⁴⁰Mansfield en Snyder, *Electing to Fight: Why Emerging Democracies Go to War*, pp. 159–160.

4.1.3 M_2 (de mate van machtsconcentratie tijdens die regimetransities beïnvloedt de kans op oorlog)

Het model M_2 vertegenwoordigt de kern van het *Electing to Fight* argument, dat wil zeggen M_1 uitgebreid met interactieëffecten tussen elk soort regime-transitie en de (oorspronkelijke *Polity*) machtsconcentratie score.

$$\begin{aligned} \log P_{oorlog} &= \beta_0 + \beta_1^{cdem} + \beta_2^{pdem} + \beta_3^{caut} + \beta_4^{paut} + \beta_5^{stabiel \times conc_{etf}} \\ &+ \beta_6^{cdem \times conc_{etf}} + \beta_7^{pdem \times conc_{etf}} + \beta_8^{caut \times conc_{etf}} + \beta_9^{paut \times conc_{etf}} \\ &+ \beta_{10}^{majpwr} + \beta_{11}^{concap} + \epsilon \end{aligned} \quad (5)$$

Dit is gelijk aan formule 5.1 van *Electing to Fight*,⁴¹ met de *civwar* variabele (die steeds insignificant is bewezen) weggelaten, en met de algemene effect van de machtsconcentratie score vervangen met een expliciet interactieëffect tussen die score en de indicatie voor regime stabiliteit. (Het effect van de score tijdens elk soort regimetransitie is al uitgerekend.)

4.1.4 M_3 (M_2 met aangepaste machtsconcentratie score)

M_3 is gewoon M_2 , maar met de oorspronkelijke *Polity* score $conc_{etf}$ vervangen door de aangepaste score $conc_{adj}$.

$$\begin{aligned} \log P_{oorlog} &= \beta_0 + \beta_1^{cdem} + \beta_2^{pdem} + \beta_3^{caut} + \beta_4^{paut} + \beta_5^{stabiel \times conc_{adj}} \\ &+ \beta_6^{cdem \times conc_{adj}} + \beta_7^{pdem \times conc_{adj}} + \beta_8^{caut \times conc_{adj}} + \beta_9^{paut \times conc_{adj}} \\ &+ \beta_{10}^{majpwr} + \beta_{11}^{concap} + \epsilon \end{aligned} \quad (6)$$

4.1.5 M_4 (M_3 met controle voor onderliggende etnische spanning)

Bestaande interetnische spanning is zowel een voor de hand liggende verklaring voor het ontstaan van burgeroorlog als een belangrijk deel van een aantal theorieën over het effect van een federaal stelsel op de kansen van

⁴¹Mansfield en Snyder, *Electing to Fight: Why Emerging Democracies Go to War*, p. 98.

geweld.⁴² Het is met name mogelijk dat intern diverse landen eerder geneigd zullen zijn een federaal stelsel te ontwerpen, wat de echte invloed van het staatsbestel op politieke beslissingen (inclusief die om oorlog te voeren) zou kunnen verhullen. Daarom wordt M_3 tenslotte uitgebreid met de tien-jaar gemiddelde index van etnisch conflict die in paragraaf 3.5 is beschreven.

$$\begin{aligned}
 \log P_{oorlog} &= \beta_0 + \beta_1^{cdem} + \beta_2^{pdem} + \beta_3^{caut} + \beta_4^{paut} + \beta_5^{stabiel \times conc_{adj}} \\
 &+ \beta_6^{cdem \times conc_{adj}} + \beta_7^{pdem \times conc_{adj}} + \beta_8^{caut \times conc_{adj}} + \beta_9^{paut \times conc_{adj}} \\
 &+ \beta_{10}^{majpwr} + \beta_{11}^{concap} + \beta_{12}^{avgconf_{10}} + \epsilon
 \end{aligned} \tag{7}$$

4.2 Empirische resultaten

4.2.1 Gemiddelde kans van oorlog

Samenvoeging van de officiële *Polity III* dataset en de jongste versie van het *Correlates of War* bestand levert 11895 bruikbare land-jaar paren op. (Tijdens de eerste vijf jaar van waarnemingen voor elk land is geen uitspraak over regime transitie (volgens de *Electing to Fight* methode) mogelijk; deze paren zijn weggelaten.) In 230 van deze gevallen raakte het land gewikkeld bij een interstatelijke oorlog, in 100 gevallen bij een extrastatelijke oorlog, en in 212 gevallen bij een intrastatelijke oorlog. Landen in deze dataset ervoeren dus gemiddeld één interstatelijke oorlog in de 51,7 ($= \frac{11895}{230}$) jaar, extrastatelijke oorlog eens in de 119,0 jaar en intrastatelijke oorlog eens in de 56,1 jaar.

⁴²Bermeo, *Position Paper for the Working Group on Federalism, Conflict Prevention, and Settlement*.

Variabele	Betekenis	Bron
outbreak _{inter}	Land werd betrokken bij interstatelijke oorlog in gekozen jaar	<i>Correlates of War</i>
outbreak _{extra}	Land werd betrokken bij extrastatelijke oorlog in gekozen jaar	<i>Correlates of War</i>
outbreak _{intra}	Land werd betrokken bij intrastatelijke oorlog in gekozen jaar	<i>Correlates of War</i>
cdem _{comb}	Voltooide democratisering volgens de gecombineerde maatstaf van regimetype	<i>Polity III</i>
pdem _{comb}	Onvoltooide democratisering volgens de gecombineerde maatstaf van regimetype	<i>Polity III</i>
caut _{comb}	Voltooide autocratisering volgens de gecombineerde maatstaf van regimetype	<i>Polity III</i>
paut _{comb}	Onvoltooide autocratisering volgens de gecombineerde maatstaf van regimetype	<i>Polity III</i>
stabiel _{comb}	Geen regimetransitie geconstateerd volgens de gecombineerde maatstaf van regimetype	<i>Polity III</i>
conc _{etf}	Machtsconcentratie score zoals in <i>Electing to Fight</i> wordt gebruikt	<i>Polity II</i>
conc _{adj}	Machtsconcentratie score zonder contributie van ontbrekend federalisme	Zelf
federaal	Land heeft een federaal staatsbestel	<i>Polity III</i>
niet-unitair	Land heeft een federaal of gemengd staatsbestel	<i>Polity III</i>
pseudofederaal ₁	Land heeft minieme partijconcurrentie maar formeel federaal structuur	<i>Polity III</i>
pseudofederaal ₂	Land is Sovjet Unie, Joegoslavië, Tsjechoslowakije, of Nigerië	Zelf
conflict	Globaal niveau van interetnische spanning en geweld	<i>Correlates of War</i>
avgconf ₁₀	Gemiddeld conflictsniveau over de voorgaande tien jaar	<i>Correlates of War</i>
majpwr	Land is een grootmacht met belangen overal ter wereld	<i>Correlates of War</i>
concap	Scheefheid van de mondiale verdeling van militaire en industriële macht	<i>EUgene</i>
gdp2kUSD	Gemiddelde BBP per hoofd, omgezet in equivalente Amerikaanse dollars van het jaar 2000	<i>Earthtrends</i>

Tabel 1: Variabelen in het onderzoek

<i>Polity II</i> Conc. Score	Type regime transitie (volgens de gecombineerde maatstaf)											
	Stabiel Regime		Onvoltooide Democratisering		Voltooide Democratisering		Onvoltooide Autocratisering		Voltooide Autocratisering		Inconsistente Indicaties	
	#	Oorlogen	#	Oorlogen	#	Oorlogen	#	Oorlogen	#	Oorlogen	#	Oorlogen
0	178	15/0/14	13	1/0/3	3	0/0/1	4	1/0/0	10	2/0/0	3	2/0/0
1	4	0/0/0	4	1/0/1	1	0/0/0	1	0/0/0	0		0	
2	174	4/1/5	22	3/0/2	8	0/0/0	4	0/0/0	0		4	0/0/0
3	920	8/3/12	47	0/0/3	51	0/0/3	26	0/0/2	1	0/0/0	0	
4	1108	41/31/25	82	2/1/2	80	1/1/4	65	2/1/0	2	0/0/0	4	0/0/0
5	2167	22/14/19	138	1/0/5	138	3/1/0	82	1/0/1	27	1/0/2	1	0/0/0
6	1681	19/23/23	148	6/0/5	47	0/2/2	41	0/0/2	80	2/0/0	21	0/1/1
7	1219	24/6/32	99	4/0/4	20	2/0/1	90	1/0/2	84	2/0/1	14	1/0/0
8	851	16/4/12	84	1/0/1	2	0/0/0	64	1/0/1	93	1/0/3	2	0/0/0
9	798	15/4/10	27	0/0/0	10	1/0/0	9	0/0/0	129	4/1/2	11	1/0/0
10	833	18/6/6	24	0/0/0	0		0		42	0/0/0	0	
Totaal	9933	182/92/158	688	19/1/26	360	7/4/11	386	6/1/8	468	12/1/8	60	4/1/1

Tabel 2: Verdeling van onderzoekseenheden en (interstate/extrastate/intrastate) oorlogen

Tabel 4.2.1 geeft een overzicht van deze analyse eenheden, gerangschikt door hun machtsconcentratie score (berekend volgens de *Polity II* methode) en (eventueel) de geconstateerde regime transitie. Er is inderdaad opvallend veel verschil tussen de gemiddelde frequenties van oorlog onder de zes transitietypen: deze zijn ongeveer anderhalf keer hoger tijdens voltooide democratisering ($\frac{22}{360} = 0,061$ oorlogen/jaar) of onvoltooide democratisering ($\frac{46}{688} = 0,067$) dan in een stabiel regime ($\frac{432}{9933} = 0,043$), en meer dan twee keer zo hoog ($\frac{6}{60} = 0,100$, oftewel gemiddeld een oorlog per tien jaar) in landen met inconsistente indicaties van regime transitie. De frequentie van oorlog in autocratiserende landen ($\frac{15}{386} = 0,039$ tijdens onvoltooide autocratisering, $\frac{21}{468} = 0,045$ tijdens voltooide autocratisering) verschilt nauwelijks van de frequentie in stabiele landen. Deze resultaten zijn natuurlijk niet gecorrigeerd voor de mogelijke invloed van de *majpwr* en *concap* variabelen, maar geven wel aan dat een verhoogd risico van oorlog bestaat tijdens democratisering.

4.2.2 Vergelijkbaarheid van verschillende coëfficiënten

Bij het interpreteren van de volgende tabellen moet men rekening houden van de schaalgrootte van de onafhankelijke variabelen. *concap* varieert (en is relatief uniform verdeeld) tussen 0,22 en 0,42 over de hele dataset; zijn bijbehorende regressiecoëfficiënten zouden dus slechts een vijfde zo groot worden wanneer deze variabele wordt gestandaardiseerd tot het interval 0...1. (Zo'n standaardisering wordt niet gedaan om de resultaten vergelijkbaar te houden met de ongestandaardiseerde resultaten die in *Electing to Fight* zijn gemeld.) *avgconf₁₀* heeft het tegenovergestelde probleem; deze varieert namelijk van 0 tot 4,25 over de hele dataset, al hebben meer dan 90% van de eenheden een waarde minder dan 2,00. Zijn bijbehorende regressiecoëfficiënten zouden dus aanzienlijk groter worden als we deze index zouden standaardiseren.

4.2.3 Interstatelijke oorlog

Tabel 3 geeft de resultaten weer van de M_0 - M_4 analyses met het betrokken worden bij interstatelijke oorlog als afhankelijke variabele. De eerste wat opvallen zijn de zeer kleine R^2 waarden. *majpwr* en *concap* zijn duidelijk

	Model				
	M_0	M_1	M_2	M_3	M_4
N	10762	10762	10761	10761	5272
Nagelkerke R^2	.044	.048	.059	.058	.055
Constant	-6.165 [‡]	-6.292 [‡]	-6.103 [‡]	-6.128 [‡]	-5.781 [‡]
<i>majpwr</i>	1.281 [‡]	1.298 [‡]	1.340 [‡]	1.330 [‡]	1.398 [‡]
<i>concap</i>	7.180 [‡]	7.407 [‡]	7.409 [‡]	7.362 [‡]	5.656 [‡]
<i>pdem</i>		.479 [‡]	1.390 [‡]	.925 [‡]	.863*
<i>cdem</i>		-.082	-1.857 [†]	-1.875 [†]	-1.286
<i>paut</i>		.277	1.448 [†]	1.335 [‡]	1.218
<i>caut</i>		.024	.999 [†]	1.006 [†]	1.653 [†]
<i>pdem</i> × <i>conc</i>			-.208 [‡]	-.147*	-.208
<i>cdem</i> × <i>conc</i>			.330 [†]	.480 [‡]	.434 [†]
<i>paut</i> × <i>conc</i>			-.318 [†]	-.432 [†]	-.354
<i>caut</i> × <i>conc</i>			-.142 [†]	-.181 [†]	-.315 [†]
<i>stabiel</i> × <i>conc</i>			-.036	-.040	-.041
EIC_{10}					.082

*: significant bij $p \geq .10$

†: significant bij $p \geq .05$

‡: significant bij $p \geq .01$

Tabel 3: β coëfficiënten voor de kans op interstatelijke oorlog

van enige voorspellende waarde, getuige diens sterke statistische significantie in alle modellen, maar de grootte van die voorspellende waarde valt nogal tegen. Er is dus zeker een verhoogd risico van interstatelijke oorlog wanneer een land machtig is of de mondiale verdeling van militair vermogen vrij scheef (dat wil zeggen *concap* hoog) is, maar er zijn zoveel oorlogen tussen kleinere landen en tijdens periodes van internationale evenwicht dat de afwezigheid van deze factoren geen garantie van vrede biedt. Met andere woorden, er zijn een heleboel andere factoren die nog niet opgenomen zijn in dit onderzoek maar van veel groter voorspellende waarde zijn.

Het opstapje in R^2 na introductie van de interactieëffecten is ook klein, maar niet zó teleurstellend. Slechts 48 van de 230 (21%) interstatelijke oorlogen zijn begonnen tijdens periodes van regimetransitie; de transitie zelf kunnen dus onmogelijk meer dan 21% van alle interstatelijke oorlog verklaren. Het feit dat R^2 stijgt tussen modellen M_1 en M_2 maar niet tussen M_0 en

M_1 is opmerkelijk; kennelijk schuilt bijna alle voorspellende waarde van de regimetransitie analyse in het begrip van ‘machtsconcentratie’ en niet in de transitie zelf. Dit biedt krachtige steun aan de hypothese van Mansfield en Snyder, net als het feit dat slechts één transitievariabele (*pdem*) significant is in model M_1 , maar alle vier in modellen M_2 en M_3 .

Het belangrijkste resultaat voor verder onderzoek naar de effecten van het federalisme is het verschil tussen M_2 en M_3 . We voorspelden al in paragraaf 3.4 dat de interactieëffect coëfficiënten wat groter zouden worden indien een unitaire staat inderdaad hetzelfde werkt als andere soorten machtsconcentratie (de theoretische veronderstelling achter het samenstellen van de oorspronkelijke *conc* index.) De coëfficiënt voor het interactieëffect met onvoltooid democratisering is echter opmerkelijk gedaald in zowel waarde als significantie, en het basiseffect van onvoltooid democratisering is ook gedaald ongeveer een derde in waarde. Onvoltooid democratiseren blijft gemiddeld een positief risicofactor voor interstatelijke oorlogen bij machtsconcentratie scores lager dan 7, maar het daadwerkelijke niveau van risico is nu minder gevoelig voor die concentratiescore, tegen onze verwachtingen.

Tenslotte moet er worden gezegd dat alle soorten regimetransitie van invloed lijken op de kans van oorlog. De resultaten betreffend onvoltooid democratisering zijn het meest betrouwbaar, maar het risicofactor van voltooide of onvoltooid autocratisering is niet veel anders. Voltooid democratisering blijkt het tegenovergestelde effect te hebben; deze biedt relatief sterke bescherming tegen interstatelijke oorlog wanneer de machtsconcentratie laag is, maar kan juist risicoverhogend werken wanneer de machtsconcentratie hoog is. Dit effect werd ook geconstateerd in sommige *Electing to Fight* analyses, alhoewel op wat mindere schaal.⁴³ Deze effecten blijven na het aanpassen van de concentratiescore, en de regressiecoëfficiënten worden groter zoals verwacht. In het algemeen werken de overgebleven componenten van machtsconcentratie vooral oorlogtegenhoudend in niet-democratische landen, maar juist oorlogbevorderend in volledig democratische staten. Dat is niet bepaald een *selling point* voor het idee van machtsconcentratie, en

⁴³Mansfield en Snyder, *Electing to Fight: Why Emerging Democracies Go to War*, pp. 111–116.

lijkt de conclusies van Mansfield en Snyder te nuanceren.

Een mogelijke verklaring is dat eenheden die hoog op de concentratieindex scoren toch niet echt volledig gedemocratiseerd zijn, want een land krijgt concentratiepunten voor zulke dingen als gebrek aan electorale concurrentie of gebrekkige controle over de uitvoerende macht. Tabel 4.2.1 liet al zien dat relatief weinig landen een voltooide democratisering doorbrengen met hoge machtsconcentratie; misschien worden de landen waar dat wel ‘lukt’ beter beschouwd als nog onvoltooide democratieën.

4.2.4 Extrastatelijke oorlog

	Model				
	M_0	M_1	M_2	M_3	M_4
N	10762	10762	10761	10761	5272
Nagelkerke R^2	.261	.267	.272	.276	.227
Constant	-10.252 [‡]	-10.135 [‡]	-9.928 [‡]	-9.858 [‡]	-11.002 [‡]
<i>majpwr</i>	3.277 [‡]	3.252 [‡]	3.270 [‡]	3.273 [‡]	2.760 [‡]
<i>concap</i>	13.998 [‡]	13.861 [‡]	14.221 [‡]	14.510 [‡]	14.041 [‡]
<i>pdem</i>		-1.505	.817	.769	-14.746
<i>cdem</i>		.251	-1.706	-.838	1.463
<i>paut</i>		-.206	.774	.853	-14.566
<i>caut</i>		-.771	-.388	-.307	-12.068
<i>pdem</i> × <i>conc</i>			-.469	-.772	.082
<i>cdem</i> × <i>conc</i>			.339	.222	-.187
<i>paut</i> × <i>conc</i>			-.266	-.523	.203
<i>caut</i> × <i>conc</i>			-.092	-.145	-.225
<i>stabiel</i> × <i>conc</i>			-.061	-.130	.147
EIC_{10}					.027

*: significant bij $p \geq .10$

†: significant bij $p \geq .05$

‡: significant bij $p \geq .01$

Tabel 4: β coëfficiënten voor de kans op extrastatelijke oorlog

In tegenstelling tot de tabel voor interstatelijke oorlog zijn de R^2 waarden hier verrassend hoog. Het belang van *majpwr* en *concap* als voorspellers van internationale oorlog, dat Mansfield en Snyder overtuigde deze variabelen in

hun onderzoek op te nemen, lijkt vooral gebaseerd op extrastatelijke oorlog. Extrastatelijke oorlog komt namelijk veel vaker voor in grootmachten en tijdens periodes van scheve verdeling van internationaal militair vermogen (oftewel hegemonie.) Dit komt mogelijk door oorlogen van dekolonialisatie, die een aanzienlijke fractie van alle extrastatelijke oorlogen in het *Correlates of War* bestand vertegenwoordigen. Dit effect lijkt echter niet afhankelijk van één periode: de resultaten van analyse van eenheden voor en na 1914 en voor en na 1945 (vier verschillende groepen) levert telkens dezelfde structuur op, met als enige uitzondering een significant positief interactieeffect tussen de machtsconcentratie scores en $stabiell_{comb}$ na 1945. Verder lijkt noch regimetransitie noch een geschiedenis van etnisch conflict van significante voorspellende waarde voor de kans op extrastatelijke oorlog.

4.2.5 Intrastatelijke oorlog

	Model				
	M_0	M_1	M_2	M_3	M_4
N	10762	10762	10761	10761	5272
Nagelkerke R^2	.008	.012	.021	.016	.044
Constant	-3.639 [‡]	-3.798 [‡]	-3.366 [‡]	-3.569 [‡]	-2.823 [‡]
$majpwr$.796 [‡]	.805 [‡]	.811 [‡]	.808 [‡]	.441
$concap$	-.595	-.234	.049	-.035	-3.464*
$pdem$.383 [†]	.954 [‡]	.776 [†]	.603
$cdem$.196	.381	.266	-.549
$paut$		-.022	-.656	-.222	-.391
$caut$		-.051	.086	.283	.750
$pdem \times conc$			-.176 [‡]	-.159*	-.118
$cdem \times conc$			-.109	-.081	.122
$paut \times conc$.058	.001	.045
$caut \times conc$			-.057	-.085	-.231
$stabiell \times conc$			-.099 [‡]	-.074 [†]	-.123 [†]
EIC_{10}					.375 [‡]

*: significant bij $p \geq .10$

†: significant bij $p \geq .05$

‡: significant bij $p \geq .01$

Tabel 5: β coëfficiënten voor de kans op intrastatelijke oorlog

De maatstaf voor een geschiedenis van etnisch conflict blijkt, zoals verwacht, een significant positief voorspeller voor de kans op intrastatelijke oorlog in model M_4 . Het controleren voor deze variabele neemt ook de betekenis weg van *majpwr*, die telkens significant was in de andere modellen; kennelijk vechten grootmachten gemiddeld meer intrastatelijke oorlogen vooral omdat die ook intern meer divers zijn (en dus niet door internationale politieke overwegingen.) De R^2 waarden zijn nogmaals zeer laag, net als in de analyses van interstatelijke oorlog; zelfs de index van etnisch conflict kan slechts enkele procent van alle intrastatelijke oorlog verklaren.

Onvoltooide democratisering is, minstens vóór er voor de geschiedenis van etnisch conflict wordt gecorrigeerd, telkens een significant positief risicofactor voor intrastatelijke oorlog bij lage machtsconcentratie scores en een risicoverminderend factor bij hoge concentratiescores, net zoals in de analyse van interstatelijke oorlog. De hypothese van Mansfield en Snyder, dat onvoltooide democratisering gepaard met lage machtsconcentratie een omgeving schept waarin gewelddadig nationalisme zich kan uitdijen, geldt mogelijk ook voor intrastatelijke geweld. Dit effect is echter moeilijk te onderscheiden van dat van een geschiedenis van etnisch conflict, vermoedelijk omdat het proces een basisniveau van bestaande etnische verdeeldheid eist. (De onderscheid tussen de eigen burgers en die van een andere staat is natuurlijk veel makkelijker te maken.) Tenslotte, net zoals in de analyses van interstatelijke oorlog, gaat de coëfficiënt van het interactieëffect tussen onvoltooide democratisering en machtsconcentratie omlaag wanneer de oude concentratiescore van model M_2 wordt vervangen door de aangepaste score van model M_3 . Dit suggereert dat federale staten ook gemiddeld een hoger risico van intrastatelijke oorlog hebben tijdens onvoltooide democratisering dan unitaire staten.

4.2.6 Opsomming van de belangrijkste resultaten

- *majpwr* en *concap* zijn belangrijke voorspellers van de kans op extrastatelijke oorlog, maar veel minder van de kans op interstatelijke oorlog en nauwelijks of niet van intrastatelijke oorlog.
- Onvoltooide democratisering bij lage machtsconcentratie is een signi-

ficant risico voor zowel interstatelijke als intrastatelijke geweld, maar niet voor extrastatelijke.

- Autocratisering (voltooide of onvoltooide) bij lage machtsconcentratie is ook een significant risicofactor voor interstatelijke oorlog; misschien moet de nieuwe autocraat zijn macht bewijzen of rechtvaardigen door het creëren van een noodsituatie.
- Voltooide democratisering is juist een significant risicofactor voor intrastatelijke oorlog bij hoge machtsconcentratie.
- De voorspellende waarde van regimetransitie op de kans van oorlog is gering tenzij er rekening wordt gehouden met de machtsconcentratie scores.
- Een geschiedenis van intern etnische conflict is een zeer belangrijk voorspellend factor voor de kans op intrastatelijke oorlog (zelfs buiten periodes van regimetransitie), maar niet voor de kans op andere soorten oorlog.
- Deze observaties zijn allemaal statistisch significant, maar vormen toch een klein deel van alle mogelijke risicofactoren; een groot aantal oorlogen kan hiermee niet worden verklaard.

5 De effecten van het federalisme

Staatsbestel	Analyse Eenheden	Fractie betrokken bij oorlog					
		Interstate	Extrastate	Intrastate			
Alle	13779	255	(1,9%)	109	(0,8%)	254	(1,8%)
Federaal	1748	32	(1,8%)	7	(0,4%)	43	(2,5%)
Pseudofederaal ₁	428	6	(1,4%)	1	(0,2%)	21	(4,9%)
Pseudofederaal ₂	200	6	(1,4%)	0	(0,0%)	12	(6,0%)
Niet-unitair	2257	34	(1,5%)	8	(0,4%)	58	(2,6%)

Tabel 6: Grof verband tussen centralisatie en oorlog

Tabel 6 geeft de algemene verhouding tussen de verschillende soorten van federalisme en de frequentie van elke type oorlog. De getallen tussen parens zijn de fractie van alle eenheden in die categorie die bij dat soort oorlog worden betrokken. De fractie van federale staten die ingewikkeld in extrastatelijke oorlogen raken (0,4%) is bijvoorbeeld slechts de helft van de percentage (0,8%) van alle landen die dat doen; federale staten bedrijven gemiddeld minder extrastatelijke oorlog dan andere soorten staten (maar juist meer intrastatelijke.) Het lijkt redelijk te zeggen dat in het algemeen een (zelfs slechts in naam) gedecentraliseerd stelsel het risico van internationale oorlog vermindert maar dat van intrastatelijke juist verhoogt.

Deze cijfers zijn echter nog niet gecorrigeerd voor eventuele verbanden tussen het soort staatsbestel en de andere voorspellers (grootmacht zijn, *ezv.*) van oorlog. Om zulke effecten in kaart te brengen worden de M_4 analyses herhaald over elke categorie van het staatsbestel. De grootten van deze categorieën zijn natuurlijk veel kleiner dan die van de hele dataset, maar die zijn wel groot genoeg om statistisch betrouwbare resultaten te mogen verwachten. Deze verwachting werd ondersteund door preliminair *omnibus* toetsen van de modelprestatie, die (met één uitzondering) steeds significant was op zelfs het $p = 0,01$ niveau.

5.1 Internationale oorlog

De significantie van de componenten regressiecoëfficiënten werd echter wel aangetast door de selectie van gedecentraliseerde staten. De indicatoren van regimetransitie en de interactieeffecten waren nooit meer voorspellers voor de frequentie van interstatelijke oorlog, en bleven steeds geen voorspellers voor de frequentie van extrastatelijke oorlog. De R^2 waarden stegen wel ongeveer 10–20% in waarde, maar dit kan niet toegeschreven worden aan één onafhankelijke variabele. De interpretatie is dat decentraliseerde staten (inclusief de pseudofederaties) inderdaad minder internationale oorlog bedrijven dan unitaire staten, zelfs na het controleren voor de andere factoren in M_4 , maar dat dit effect vrij constant blijft over alle soorten regimetransitie en alle niveaus van machtsconcentratie— het is dus níet gekoppeld aan de theorie van

institutionele sterkte.

5.2 Intrastatelijke oorlog

De nieuwe analyses van intrastatelijke oorlog laten ook geen verband zien tussen regimetransitie of machtsconcentratie en het risico van oorlog. Deze resultaten verschillen echter tussen de vier categorieën. De analyse van de eerste categorie (door electorale concurrentie aangewezen) pseudofederale staten faalt de *omnibus* toets voor statistische relevantie en leverde geen betrouwbare resultaten op. In de andere gevallen is de R^2 waarde enorm gestegen, van 4,4% bij alle staten tot 18,8% bij alle niet-unitaire staten, 30,6% bij federale staten, en 43,5% bij de tweede groep (traditioneel geïdentificeerde) pseudofederale staten. Nogmaals worden de indicatoren voor regimetransitie en de interactieëffecten met machtsconcentratie niet van statistisch significante belang gevonden, maar *majpwr* en *concap* zijn dat (in tegenstelling tot de M_4 analyse over alle staten) wel geworden (met positieve regressiecoëfficiënten voor *majpwr* en negatieve voor *concap*.) Voor de pseudofederale staten is ook *avgconf₁₀* insignificant geworden; onder de groepen van federale en alle niet-unitaire staten is zijn (nog altijd positief) regressiecoëfficiënt nog significant op het $p = 0,05$ niveau gebleven en aanzienlijk in waarde gestegen (van 0,375 onder de groep van alle staten tot 1,077 respectievelijk 0,729.)

Deze zijn opmerkelijk, uitdagend, en belangrijke resultaten. ‘Echte’ federale en gemengde staten ervaren vaker een intrastatelijke oorlog, vooral wanneer die intern zeer divers zijn en een geschiedenis van (al dan niet gewelddadig) intergroep conflict hebben. Pseudofederale staten bedrijven zelfs meer geweld, maar ongeacht de echte geschiedenis van interetnisch conflict. In alledrie gevallen is intrastatelijke oorlog waarschijnlijker in grootmachten en tijdens periodes van relatief internationale evenwicht. Een land met een ernstige geschiedenis van intergroep conflict zou ook gemiddeld meer intrastatelijke oorlog ervaren met een federaal stelsel dan met een unitair of gemengd staatsbestel.

6 Conclusies

Het algemene causale verband tussen regimeverandering, machtsconcentratie, en oorlog dat Mansfield en Snyder voorstellen wordt verder bewezen en genuanceerd. Het verband bestaat wel, maar vooral voor gewone interstatelijke oorlog. De frequentie van extrastatelijke oorlog wordt in relatief grote mate bepaald door de machtsverdeling in het internationale statensysteem (door een mechanisme die nog niet is uitgelegd), maar nauwelijks of niet door regimetransities of de sterkte van politieke instituties. Onvoltooide democratisering heeft het sterkste effect van alle soorten regimetransitie op de kans van interstatelijke oorlog, maar alle soorten hebben een statistisch significant effect wanneer de gecombineerde maatstaf voor regimetransitie wordt gebruikt. (*Electing to Fight* hint naar dit resultaat maar biedt verder geen theoretische uitwerking.) Met name het positief interactieëffect tussen machtsconcentratie en voltooide democratisering wekt zorgen; machtsconcentratie vermindert het risico van internationale oorlog wanneer een poging tot democratisering niet slaagt, maar verhoogd dat risico (in verhouding tot andere democratiserende landen; het netto effect blijft een vermindering behalve op zeer hoge concentratiescores) wanneer die democratisering volledig doorgaat. Er zijn relatief weinig gevallen van democratisering met een hoge machtsconcentratie score, dus dit zou best een artefact van de wiskundige methode kunnen zijn, maar het vraagt verder onderzoek naar de geschiktheid van de machtsconcentratie score als operationalisering van ‘institutionele sterkte.’

Onvoltooide democratisering blijkt ook een voorspeller van intrastatelijke oorlog, met ongeveer hetzelfde belang en gevoeligheid voor machtsconcentratie als in het interstatelijke geval, maar dit effect verdwijnt zodra er voor de onderliggende etnische spanning wordt gecontroleerd. Dit duidt misschien op een algemene (negatieve) correlatie tussen etnische diversiteit en de slagkansen van democratisering; die is vermoedelijk gewoon moeilijker in etnisch verdeelde landen. Etnische spanning blijft wel een belangrijke voorspeller van de kansen van intrastatelijke oorlog, een heeft een opmerkelijk sterker effect in federale of gemengde staten dan in pseudofederale of unitaire. Gedecentra-

liseerde staten lopen in het algemeen meer risico van intrastatelijke oorlog, zowel tijdens als buiten periodes van democratisering. In tegenstelling tot het interstatelijke geval, andere kenmerken van het regime lijken dit risico niet te kunnen beheersen. De in het algemeen lagere frequentie van interstatelijke en extrastatelijke oorlog in gedecentraliseerde staten wordt misschien verklaard door het feit dat die alle hun energie in binnenlandse strijden steken; concurrerende etnische groepen binnen de landsgrenzen zijn een zelfs makkelijker doelwit voor extreem nationalistische retoriek dan buitenlandse vijanden.

De hypothese dat een federaal stelsel gevaarlijke staatsmiddelen in handen plaatst van extreme minderheden lijkt een goede verklaring voor de intrastatelijke resultaten, en is ook makkelijk te verenigen met de theorie van Mansfield en Snyder dat onvoltooide democratisering hetzelfde doet. Een schema voor het beheersen van dit risico is van groot belang voor democratiserende landen, maar het is nog niet helemaal duidelijk dat de *Polity II* machtsconcentratie score de juiste aanpak beschrijft; een groot deel van zijn verklarende waarde lijkt van het federalisme af te hangen, en de andere delen zijn misschien moeilijk te verenigen met echte democratie. De aangepaste machtsconcentratiescore is ook van twijfelachtig nut bij het bestrijden van intrastatelijke oorlog; de kenmerken die gewelddadige en vreedzame staten onderscheiden zijn kennelijk met andere variabelen beschreven.

Referenties

- Bermeo, Nancy. *Position Paper for the Working Group on Federalism, Conflict Prevention, and Settlement*. 2005. URL: <http://www.federalism2005.be/home/attachment/i/729>.
- Bhattacharyya, Harihar. Federalism and Regionalism in India. Working Paper No. 27. Heidelberg Papers in South Asian and Comparative Politics. 2005.
- Cornell, Svante. "Autonomy as a Source of Conflict". In: *World Politics* 54 (2002). 246–276.

- Gurr, Ted. "Peoples Against States: Ethnopolitical Conflict and the Changing World System". In: *International Studies Quarterly* 38 (1994). 347–377.
- *Peoples versus States: Minorities at Risk in the New Century*. United States Institute of Peace Press, 2000.
- *Polity II: Political Structures and Regime Change, 1800–1986*. ICPSR datafile 9263, 1st edition. Center for Comparative Politics, University of Michigan. 1990.
- Hale, Henry. "Divided We Stand: Institutional Sources of Ethnofederal State Survival and Collapse". In: *World Politics* 56.2 (2004). 165–193.
- Harff, Barbara, en Ted Gurr. *Ethnic Conflict in World Politics*. Westview Press, 2004.
- Hegre, Håvard, c. s. "Toward a Democratic Civil Peace? Democracy, Political Change, and Civil War, 1816–1992". In: *American Political Science Review* 91.1 (2001). 33–48.
- Jagers, Keith, en Ted Gurr. *Polity III: Regime Type and Political Authority, 1800–1994*. ICSPR datafile 6695. Center for Comparative Politics, University of Michigan. 1996.
- Mann, Michael. *The Dark Side of Democracy: Explaining Ethnic Cleansing*. Cambridge University Press, 2004.
- Mansfield, Edward, en Jack Snyder. "Democratic Transitions, Institutional Strength, and War". In: *International Organization* 56 (2002). 297–337.
- "Democratization and the Danger of War". In: *International Security* 20.1 (1995). 5–38.
- "Democratization and War". In: *Foreign Affairs* 74.3 (2005). 79–97.
- *Electing to Fight: Why Emerging Democracies Go to War*. MIT Press, 2005.
- McGarry, John, en Brendan O’Leary. "Federation as a Method of Ethnic Conflict Regulation". In: *From Power-Sharing to Democracy*. Red. door Sid Noel. McGill–Queen’s Press, 2005. 263–296.
- Minorities at Risk Project*. Center for International Development, Conflict Management. College Park, Maryland. URL: <http://www.cidcm.umd.edu/inscr/mar>.

- Sarkees, Meredith. "The Correlates of War Data on War: An Update to 1997". In: *Conflict Management and Peace Science* 18.1 (2000). 123–144. Version 3.01. URL: <http://correlatesofwar.org>.
- Schou, Arild, en Marit Haug. Decentralisation in Conflict and Post-Conflict Situations. Working Paper 2005:139. 2005.
- Siegle, Joseph, en Patrick O'Mahony. Assessing the merits of decentralization as a conflict mitigation strategy. Supporting study to the Decentralization and Democratic Local Governance Programming Handbook. 2006.
- Snyder, Jack. *From Voting to Violence: Democratization and Nationalist Conflict*. Norton, 2000.
- Stepan, Alfred. "Federalism and Democracy: Beyond the U.S. Model". In: *Journal of Democracy* 10.4 (1999). 19–34.
- Watts, Ronald. *Comparing Federal Systems in the 1990s*. Queen's University Institute of Intergovernmental Relations, 1996.